

УДК 657:000.6

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

І.О. Руденко, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

М.В. Сопіга, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Миколаївський національний аграрний університет

У статті вивчається значення міжнародних стандартів фінансової звітності у системі обліку підприємств України. Наведено аналіз проблем щодо адаптації складання і подання вітчизняними підприємствами бухгалтерської інформації у фінансових звітах.

Ключові слова: міжнародні стандарти фінансової звітності, національні (положення) стандарти бухгалтерського обліку, облікова інформація

Постановка проблеми. Умови глобалізації та тенденції розвитку України, що орієнтовані на залучення іноземних інвестицій, зумовлюють підвищення рівня якості подання облікової інформації з метою її доступності та прозорості для іноземних партнерів. Так, впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності підприємствами України була обумовлена такими аспектами: вимогами іноземних інвесторів; доступом до міжнародних банківських ресурсів; отриманням інформації нового рівня про фінансове положення компанії, що не могла забезпечити національна система звітності.

Наразі запровадження у практичну діяльність вітчизняних підприємств Міжнародних стандартів фінансової звітності як важелів взаємоузгодження бухгалтерської інформації між суб'єктами міжнародного ринку є актуальним питанням, як для вітчизняного бізнесу, так і закордонних стейкхолдерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження особливостей впровадження у вітчизняну практику Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) проводили провідні вітчизняні науковці Ф.Ф. Бутинець, С.В. Голов, Н. Г. Здирко, Р. В. Кузіна, О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та інші. Однак, в процесі впровадження МСФЗ виникає потреба у більш детальному вивченні особливостей їх адаптації у практику вітчизняних підприємств.

Метою статті є виявлення особливостей адаптації МСФЗ при веденні бухгалтерського обліку і подання фінансової звітності вітчизняними підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Керівник вітчизняного підприємства, враховуючи вимоги законодавства, маючи на меті використання МСФЗ, стикається з потребою у формуванні стратегії їх використання.

Основні регламентуючі документи, дають таке визначення МСФЗ - це сукупність затверджених інформаційних вимог, що регламентують складання і подання фінансової звітності, яка необхідна як внутрішнім, так зовнішнім користувачам для прийняття виважених економічних рішень відносно суб'єктів господарювання [1].

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено, що міжнародні стандарти фінансової звітності (далі - міжнародні стандарти) - прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності [2].

Включають до складу МСФЗ: Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS); Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (IAS); Роз'яснення, підготовлені Комітетом з інтерпретацій МСФЗ (IFRIC); Роз'яснення, підготовлені Постійним комітетом з роз'яснень, що діяв раніше (SIC). Також, окремо розроблено додатки до МСФЗ і рекомендації щодо впровадження, випущені Радою з МСФЗ [3].

Практика підприємств щодо впровадження МСФЗ у свою діяльність окреслила два основні підходи, зокрема: 1) застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі – НП(с)БО) і фінансової звітності з подальшою її трансформацією у звітність за МСФЗ; 2) паралельне застосування для ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності протягом як мінімум двох-трьох років міжнародних і національних стандартів з подальшою відмовою від застосування останніх [4].

Слід вказати на особливість МСФЗ, що є відмінними від НП(с)БО, що полягає у деталізації бухгалтерської інформації. Так, МСФЗ передбачає як форми фінансової звітності, які є майже ідентичними вітчизняним, а також примітки, що досить детально розкривають суть економічних операцій суб'єкта господарювання.

Так, Здирко Н. Г. до основних переваг використання МСФЗ над НП(С)БО відносить: чітку економічну логіку, систематизацію даних світової практики у сфері обліку і простоту сприйняття для користувачів фінансової інформації у всьому світі. Також автор зазначає, що МСФЗ сприяють скороченню витрат суб'єктів господарювання за період складання бухгалтерської звітності, особливо в умовах її консолідації, коли підприємства функціонують у різних країнах [5].

Крім того, до основних переваг застосування МСФЗ на рівні окремого підприємства відносять:

- об'єктивність, зіставність та відповідність потребам користувачів фінансових звітів, складених за міжнародними стандартами; задоволення потреб користувачів фінансової звітності;
- полегшення процесу гармонізації стандартів шляхом зіставності і прозорості, незалежно від країни або галузі; с
- прийняття підвищенню довіри і зрозумілості серед іноземних користувачів;
- доступ до міжнародних ринків капіталу [3].

Крім зазначених вище суб'єктів господарювання є стейкхолдери, які зацікавлені у використанні міжнародних стандартів, і для яких це підґрунтя рівня якості економічних перетворень у сфері фінансових, бухгалтерських і аудиторських перспектив розвитку, що є одночасним удосконаленням звітності відповідно до прозорих умов співпраці.

Одночасно з переходом на міжнародні стандарти складання і подання фінансової звітності виникають проблеми системі обліку вітчизняних підприємств, що застосовують їх вперше. Так, науковці та практики до недоліків першого застосування МСФЗ включають: відсутність стандартизованих вимог до застосування національних стандартів фінансової звітності та МСФЗ, а також норм, які зобов'язуватимуть використовувати МСФЗ, на практиці призводитиме до різних відхилень. А це спричинить труднощі при порівнянні фінансової звітності, складеної за різними підходами; відсутність висококваліфікованих фахівців (бухгалтерів, аудиторів) для складання та перевірки звітності за МСФЗ; відсутність чітких роз'яснень нормативних актів щодо механізму впровадження МСФЗ та їх юридичної сили МСФЗ [3].

Доцільно відмітити, що ефективно впровадження та застосування МСФЗ відіграють відповідні державні органи, громадські професійні організації, що відіграють першочергову роль в адаптації облікової системи суб'єктів господарювання до нових міжнародних правил.

Висновки. Таким чином, перехід підприємств України на Міжнародні стандарти фінансової звітності є нагальною потребою розвитку вітчизняного бізнесу щодо світової стандартизації бухгалтерської інформації, що сприяє реалізації ефективних управлінських рішень, виконання міжнародно-правових зобов'язань, глобалізації українського суспільства.

Список літературних джерел:

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buchuchet.uabs.sumdu.edu.ua/ua/component/zoo/item/mizhnar_odni-standarty-finansovoi-zvitnosti-international-financial-reportingstandards.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс].- Закон України від 16.07.1999 №996.– Електрон. текст. дан. - Режим доступу :[2545-VIII http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14)
3. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та ін; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. -248 с.
4. Впровадження МСФЗ в Україні: теорія і практика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://n-auditor.com.ua>.
5. Здирко Н. Г. Адаптація міжнародних стандартів фінансової звітності в сільськогосподарському виробництві / Н. Г. Здирко // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики – 2016. – №12. – С.92-100.
6. Кузіна Р. В. Нормативно правові засади впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні / Р. В. Кузіна // Вісник соці.-економ. досліджень. – 2015. – №56. – С.110-121.

The article is devoted to the study of the role of international standards of financial reporting in the accounting system of Ukraine. The conditions for the establishment of normative support for the compilation and submission of accounting information by domestic enterprises in the financial statements are presented. The analysis of problems and prospects of development is carried out.

Key words: *international standards of financial reporting, national (position) accounting standards, accounting information.*

Науковий керівник – кандидат економічних наук доцент кафедри обліку і оподаткування **Козаченко Л.А.**
Миколаївський національний аграрний університет